

מדינת ישראל

משרד החינוך מנהל החינוך הדתי הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד

בס"ד

טבת תשפ"א
ינואר 2021

לכבוד

מחנכים ומחנכות להיסטוריה בחמ"ד
שלום וברכה,

נוהל הפעלת תוכנית תמ"ר היסטוריה חמ"ד

הנדון: נהלי הצטרפות לשנת תשפ"ב

תמ"ר הוא שם כולל לתוכניות ממירות ההיבחנות בבחינות הבגרות החיצונית. תוכניות אלה, פועלות משנת 2009, בהובלת המזכירות הפדגוגית.

תוכניות תמ"ר ממירות את חובת ההיבחנות בבחינת הבגרות החיצונית (100%), הן משלבות פיתוח חשיבה מסדר גבוה ולמידה בדרך החקר במגוון פרקטיקות של הוראה, למידה והערכה.

יישום התוכניות בבית הספר מוביל ליצירת קבוצת איכות של מורים, המהווה את חוד החנית לפיתוח תרבות בית ספרית, המבוססת על גיוון בדרכי הוראה, למידה והערכה.

תכנית תמ"ר בהיסטוריה חמ"ד מאפשרת לבתי ספר המעוניינים בכך, להמיר את בחינת הבגרות בשתי יחידות החובה בהיסטוריה, בלימוד על דרך החקר. ליבה של תכנית החקר הוא להפוך את התלמיד מ"לומד היסטוריה" להיסטוריון בעצמו, זאת הן על ידי הקניית מיומנויות החקר, והן על ידי התנסות בכתבת עבודות חקר. התלמידים לומדים תכנית לימודים מצומצמת תוך הדגשת ההיבט המחקרי. התלמידים חוקרים נושאים שבחרו תוך שימוש במיומנויות חקר כגון: שאילת שאלות, איתור והערכת מקורות מידע ראשוניים ואקדמיים, הסקת מסקנות וכתבת עבודה. כמו כן, מושם דגש גם על עבודת צוות ושיתוף פעולה בין התלמידים. התהליך מלווה בהנחיה צמודה של המורה להיסטוריה במשך השיעורים. התכנית מיועדת למורים בעלי מוטיבציה לסחוף את תלמידיהם אל תוך מסע של חקר, על האתגרים הכרוכים בו ועל הרווחים החשובים הטמונים בו. בתוכנית תמ"ר שני מסלולים: מסלול עבודת חקר ומסלול תלקיט חקר. עבודות החקר ותלקיט החקר מתבצעות בסביבת קלאסרום, ועל כן בית הספר צריך להיות בעל תנאים טכנולוגיים מתאימים. הדרישות השונות מופיעות במסמך אבני הדרך. מסמך זה תואם את הנהלים לשנת תשפ"א. בהמשך השנה יצא מסמך נהלים לשנת תשפ"ב.

[לעיון במסמך 'אבני דרך' לתוכנית תמ"ר יש לחצוץ על הקישור](#)

מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 91911. טל' נייד: 050-6282363 פקס' 02-5604018

כתובת אתר "שער הממשלה": <http://www.gov.il>

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

bilhagl@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד

לפניכם שלבי תהליך ההצטרפות לתכנית תמ"ר:

הצטרפות והפעלה של תכניות ממירות היבחנות בבחינות הבגרות החיצוניות, מחויבת באישור מינהלי ופדגוגי של המזכירות הפדגוגית ובעמידה בנהלים ובלוחות הזמנים המפורטים בנוהל הפעלת תמ"ר. לפניכם תהליכי העבודה וההנחיות להפעלת התוכניות:

שלב	פירוט	לוח זמנים
שלב א' תנאי סף - בתי הספר	<p>על בית הספר להיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "ירוק" בנושא טוהר הבחינות. • בעל הכרה קבועה ממשרד החינוך להגשת ציונים בית ספריים. • ללא שק"ד בית ספרי בשלוש השנים האחרונות בתחום הדעת. • בעל ממוצע ציון בחינת הבגרות (ללא הציון השנתי) בתחום הדעת בבית הספר שאינו נמוך מ-60. 	
תנאי סף* למורה מצטרפת	<p>על המורה להיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בעלת ותק הוראה של 3 שנים לפחות בהגשה לבחינת הבגרות בהיסטוריה חמ"ד. • בעלת תואר/רישיון הוראה להוראה בתחום הדעת; • בעלת אישור סיום על השתתפות בפיתוח המקצועי של הפיקוח על הוראת תחום הדעת; לפחות השתלמות אחת בשלוש השנים האחרונות. • בעלת המלצת מפמ"ר. <p>*מקרים חריגים יידונו על ידי המפמ"ר.</p>	
שלב ב' התחייבות מנהל בית הספר	<ul style="list-style-type: none"> • להיות מחויב לשמור על נהלי ההפעלה ובכלל זה הוראה על פי שעות התקן המחייבות*, הנפרסות על פני שנתיים לפחות**. • חתימת מנהל/ת בית הספר על התחייבות לעמידה בכללי התוכנית והקצאת השעות המחייבות. • עבודות תמ"ר בהיסטוריה חמ"ד מתבצעות בסביבת הקלאסרום. על כן בית הספר מחויב לדאוג לסביבה טכנולוגית מתאימה. <p>* בהיסטוריה לפחות 7 שעות בחטיבה העליונה.</p>	07.02.21

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד

<p align="center">07.02.21</p>	<p align="center">- קישור לטופס הבקשה - כאן - תשובה עקרונית על עמידה בתנאי הסף תישלח לבית הספר בתוך שבועיים - עמידה בתנאי הסף אינה מהווה התחייבות להצטרפות לאחת התוכניות.</p>	<p align="center">הגשת בקשה עקרונית לאגף א' לפיתוח פדגוגי לבדיקת תנאי הסף והתחייבות המנהל</p>
<p align="center">25.03.21</p>	<p align="center">המתווה כולל תכנית להוראה ולמידה, מתווה הערכה + מחוונים. המתווה מותאם לנהלים במסמך אבני הדרך. יש להתייעץ עם המדריכה לצורך כתיבתו. השלמת מתווה תכנון פדגוגי על פי הנחיות המפמ"ר.</p>	<p align="center">שלב ג' הגשת מתווה למפמ"ר</p>
<p align="center">01.05.21</p>	<p align="center">האישור הסופי יינתן על ידי המפמ"ר</p>	<p align="center">שלב ד' אישור סופי להפעלת התכנית</p>
<p align="center">לפני ההצטרפות לתכנית/ תחילת שנה"ל או במהלך השנה הראשונה לעבודה.</p>	<p align="center">כל המורים המועמדים להיכנס לתוכנית מחויבים להשתתף בהשתלמויות בהיקף 60 שעות: 30 שעות השתלמות גנרית בתמ"ר + 30 שעות השתלמות מפמ"ר (דיסציפלינרית). מורים ותיקים בתוכנית יחויבו להשתתף בהשתלמות דיסציפלינרית מלווה בהיקף של 30 שעות.</p>	<p align="center">שלב ה' פיתוח מקצועי ייעודי והפעלת התכנית</p>

בברכה

רחלי שיינר
מדריכה ארצית לתמ"ר היסטוריה חמ"ד

בלהה גליקסברג
מפמ"ר היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

העתקים:

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
 גב' דליה פניג, יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
 גב' אלירז קראוס, מנהלת אגף חברה ורוח
 שושי יצחקי, מדריכה מרכזת, אגף א' לפיתוח פדגוגי
 ורד ביאלר-פרידמן, מרכזת ומדריכת תמ"ר, אגף א' לפיתוח פדגוגי